

Číslo: 4064/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 11. 04. 2022 do 13. 04. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Školská 528, Veľké Ripňany	
Zriaďovateľ	Obec Veľké Ripňany

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Andrea Pániková, riaditeľka školy

Ing. Marianna Chotárová, zástupkyňa riaditeľky pre základnú školu

Iveta Fulírová, zástupkyňa riaditeľky pre materskú školu

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 4064/2021-2022 zo dňa 08. 04. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

Mgr. Klára Vrbová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Práca pedagogického asistenta (PA) so žiakmi so zdravotným znevýhodnením (ZZ)

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaný subjekt bola štátna plnoorganizovaná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským, ktorá bola súčasťou Základnej školy s materskou školou, Školská 528, Veľké Ripňany. Z celkového počtu 226 žiakov v 12 triedach sa formou začlenenia vzdelávalo v 10 triedach spolu s intaktnými žiakmi 27. Na primárnom stupni vzdelávania bolo zriadených 5 tried s 97 žiakmi, v nižšom strednom vzdelávaní 7 so 129 žiakmi. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 16 učiteľov, 2 vychovávateľky a 5 pedagogických asistentiek (ďalej PA), ktoré sa podieľali na vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením (ďalej ZZ). V škole pôsobila 1 školská špeciálna pedagogička, prijatá na plný úväzok na základe zapojenia školy do projektu Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II. Z európskych štrukturálnych a investičných fondov boli financovaní 3 PA na plný úväzok v rámci projektu Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II., z nenormatívnych finančných prostriedkov 2 PA, z toho 1 na plný a 1 na polovičný úväzok. Na základe odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie pre 15 žiakov so ZZ riaditeľka školy na školský rok 2021/2022 požiadala o pridelenie finančných prostriedkov pre 14 PA.

Z celkového počtu 27 začlenených žiakov so ZZ bolo 11 v primárnom a 16 v nižšom strednom vzdelávaní. V primárnom vzdelávaní pomáhali PA prekonávať bariéry 10 z nich, z toho

v 1. ročníku 3 žiakom (zrakové, mentálne postihnutie, autizmus a ďalšie pervazívne vývinové poruchy), v 2. ročníku 2 (vývinové poruchy učenia, narušená komunikačná schopnosť), v 3. ročníku 4 (2 vývinové poruchy učenia, poruchy aktivity a pozornosti, mentálne postihnutie) a v 4. ročníku 1 (autizmus a ďalšie pervazívne vývinové poruchy). Z uvedeného počtu dvaja žiaci (2. a 3. ročník) s diagnostikovanými vývinovými poruchami učenia v priebehu školského roka (november, apríl) mali zariadením poradenstva a prevencie v správach odporúčané vzdelávanie za pomoci PA, z toho jeden aj odporúčanie na pridelenie PA až na školský rok 2022/2023. V nižšom strednom vzdelávaní poskytovali PA pomoc na vyučovacích hodinách 7 žiakom na základe odporúčania zariadení poradenstva a prevencie, z toho v 6. ročníku 4 (poruchy aktivity a pozornosti - 2, narušená komunikačná schopnosť - 2), v 7. ročníku 2 (mentálne postihnutie, viacnásobné postihnutie) a v 8. ročníku 1 (mentálne postihnutie).

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Zistenia z analýzy dokumentácie

Činnosť PA vychádzala z ich pozície a písomne spracovanej náplne práce. Bola orientovaná na priamu činnosť (uľahčenie adaptácie, prekonávanie bariér, pomoc pri príprave pomôcok, spoluorganizovanie činnosti, kooperácia s učiteľom) so žiakmi so ZZ v edukačnom procese, realizáciu voľnočasových aktivít (záujmové útvary, spoločenské aktivity, športové podujatia, návšteva historických a kultúrnych pamiatok), spoluprácu so zákonnými zástupcami a na oblasť vzdelávania PA s dôrazom na rozvíjanie ich profesijných spôsobilostí. Činnosť PA, ktorí boli financovaní z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, dokumentovali štvrtročne predkladané písomné správy o ich mesačnej činnosti a prílohy v podobe fotodokumentácie (pracovné listy, kompenzačné a učebné pomôcky), nemali vypracovaný plán činnosti. Riaditeľka školy vnímala ako silnú stránku školy uvedenú v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2020/2021 pôsobenie inkluzívneho tímu a starostlivosť o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Personálne zabezpečenie PA vzhľadom na počet odporúčaní zariadeniami poradenstva a prevencie bolo nedostatočné. Podľa písomného vyjadrenia zariadení poradenstva a prevencie z celkového počtu 27 začlenených žiakov potrebovalo pomoc PA 15, z nich 13 na všetkých vyučovacích hodinách, 2 na 50 % z týždenného počtu hodín. Dvaja žiaci mali konkrétne uvedené vyučovacie predmety (1 žiak – slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk a matematika, 1 žiak – slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk), v ktorých bola nevyhnutná pomoc PA. Žiačka s viacnásobným postihnutím (mentálne, narušená komunikačná schopnosť, chorá a zdravotne oslabená) mala v odporúčaní na pridelenie PA uvedenú skupinu ZZ1 a druh zdravotného znevýhodnenia žiak chorý a zdravotne oslabený. Jednému žiakovi s 50 %-ným rozsahom prítomnosti PA počas výchovno-vzdelávacieho procesu v odporúčaní absentovalo uvedenie konkrétnych predmetov. Škola zabezpečila pre každého žiaka na základe odporúčania zariadení poradenstva a prevencie PA, ich nedostatočný počet limitoval rozsah poskytovanej pomoci žiakom so ZZ. Dvomi žiakmi, podľa vyjadrenia riaditeľky školy, bola pomoc PA poskytovaná najmä pri písaní písomných prác a diktátov. PA primárne poskytovali pomoc na hodinách slovenského jazyka a literatúry (41), matematiky (26), anglického jazyka (9), menej na hodinách biológie, geografie (2), fyziky, informatiky a pracovného vyučovania (1), žiakom s mentálnym postihnutím aj na predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda, Človek a spoločnosť, ojedinele Človek a svet práce. Riadili sa zostaveným rozvrhom, pričom niektoré z nich poskytovali pomoc žiakom so ZZ v rôznych triedach. Rozsah počtu hodín bol individuálny, pri žiakoch s vývinovými poruchami od 4 do 8, pri žiakoch s mentálnym

postihnutím od 13 do 23. PA s čiastočným úväzkom na 50 % sa venovala žiakovi s mentálnym postihnutím v rozsahu 12 hodín a každý druhý týždeň 13 hodín, čo bolo nad limit jej základného úväzku ako PA učiteľa. Zariadenia poradenstva a prevencie odporúčali 11 žiakom so ZZ používanie kompenzačných pomôcok (napr. tabuľky s gramatickými pravidlami a javmi, tabuľky násobkov, so vzorcami, jednotiek dĺžky a hmotnosti, pojmové mapy, slovníky, obrazový materiál na vizualizáciu, diktafón, počítačové aplikácie a programy), ktoré boli uvedené aj v ich individuálnych vzdelávacích programoch (ďalej IVP). Dokumentácia žiakov so ZZ s výnimkou jednej žiačky bola kompletná. Žiačke s narušenou komunikačnou schopnosťou absentovala logopedická správa zariadenia poradenstva a prevencie pri jej prijatí na vzdelávanie formou začlenenia. IVP obsahovali zapracované odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie, nedostatky sa vyskytli v nezrovnalostiach (napr. pomoc PA na inom vyučovacom predmete ako bola realita, stanovenie cieľa zvládnuť učivo 8. ročníka a postúpiť do vyššieho ročníka žiakovi s obsahom 9. ročníka, neaktualizovanie údajov o postupovom ročníku, výsledkoch posledného psychologického vyšetrenia, nesprávny názov predmetu telesná a športová výchova) a v neúplnosti ich obsahu (napr. dlhodobé ciele, podpis PA a zmienka o jeho pomoci žiakovi so ZZ) ako dôsledku prepisu z predchádzajúceho školského roka. Usadenie žiakov zväčša v predných laviciach, žiakov s poruchou aktivity a pozornosti s výnimkou jednej žiačky mimo zdroja podnetu vedúcemu k narušeniu alebo strate pozornosti, používanie kompenzačných pomôcok, striedanie priamej a nepriamej činnosti zabezpečenej najmä učiteľmi pozorované na vyučovacích hodinách školskou inšpekciou potvrdzovali ich dodržiavanie.

Zistenia z riadeného rozhovoru s PA

Z vyjadrenia PA v riadenom rozhovore vyplynulo, že svoje postavenie v kolektíve pedagogických zamestnancov školy vnímali pozitívne ako ich rovnocenní partneri a členovia. Metodické orgány v škole neboli zriadené. Prevažná väčšina (80,00 %) PA uviedla, že sa zúčastňovali zasadnutí pedagogickej rady, jedna mala poskytnuté informácie sprostredkované. Uvedená informácia nekorešpondovala so záznamom v zápisniciach o neprítomnosti PA na zasadnutiach pedagogickej rady, nakoľko len na jednej z nich (25. 01. 2022) bola uvedená neprítomnosť 2 PA. Vzhľadom na nepriaznivú epidemickú situáciu sa pedagogická rada s výnimkou jednej realizovala ako videokonferencia s hlasovaním per rollam. Vyjadrenia viac ako polovice (60,00 %) PA naznačovali ich aktívnu účasť na zasadnutiach pedagogickej rady, zapájanie sa do diskusie, jedna uviedla poskytovanie informácií o problémoch začlenených žiakov so ZZ vo vzdelávaní, potrebných pomôckach na ich výučbu. Strohosť záznamov a absencia uvedenia priezvisk diskutujúcich v zápisniciach neposkytovali obraz o aktívnej účasti PA na uvedených zasadnutiach. Prílohou hodnotiacej pedagogickej rady dňa 25. 01. 2022 boli písomné podklady PA k hodnoteniu žiakov so ZZ týkajúce sa zvládania obsahu vyučovacích predmetov, ich činnosti a kooperácie s PA. Zhodne sa vyjadrili, že učiteľom poskytovali spätnú väzbu o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov so ZZ, ak zdravotný stav žiaka nedovoľoval jeho plnohodnotnú činnosť na hodine, riešili to individuálne s učiteľmi, ktorí akceptovali nimi poskytnuté informácie. Spolupracovali so školskou špeciálnou pedagogičkou, ktorá ich na začiatku školského roka informovala najmä o zdravotnom stave a špecifických či individuálnych potrebách žiakov vyplývajúcich z ich ZZ (100,00 %), o obsahu IVP, používaní špeciálnych didaktických a kompenzačných pomôcok, ktoré žiaci so ZZ využívajú v edukačnom procese (60,00 %), menej o každom výchovno-vzdelávacom probléme v edukácii (40,00 %). Niektoré PA uviedli, že každý mesiac sa uskutočnilo spoločné stretnutie inkluzívneho tímu, so školskou špeciálnou pedagogičkou konzultovali prípadné problémy v edukácii žiakov so ZZ, možnosti zaradenia relaxácie

a relaxačných prestávok. Uvedené informácie potvrdila v neformálnom rozhovore aj školská špeciálna pedagogička. Štvrtročné správy o jej činnosti obsahovali údaje o stretnutiach s PA, počas ktorých hodnotili činnosť a proces učenia sa žiakov so ZZ, ich aktuálny stav, prípravu na vyučovanie, pomoc zákonných zástupcov svojim deťom pri domácej príprave, diskutovali o používaní učebných a kompenzačných pomôcok na odbúranie bariéry a uľahčenie ich procesu vzdelávania. Podľa prevažnej väčšiny (80,00 %) PA sa školská špeciálna pedagogička podieľala na ich metodickom usmerňovaní a vedení, čo potvrdila i ona v neformálnom rozhovore. Viac ako polovica (60,00 %) PA uviedla okrem nej aj učiteľov, ojedinele triedneho učiteľa a zástupkyňu riaditeľky školy. PA participovali na prekonávaní zdravotných (80,00 %), menej jazykových, sociálnych, architektonických (20,00 %) bariér žiakov so ZZ vo vzdelávacom prostredí. Jedna PA poukázala aj na jej podiel pri odbúravaní strachu žiačky z možného pádu z invalidného vozíka, zo snahy poskytnutia pomoci pri jej presune inými osobami. Podľa ich názoru svoj prínos vnímali v podpore a motivácii žiakov so ZZ k učeniu sa, v individuálnom prístupe a pomoci pri pochopení textu a zadania úloh, sústredení sa na činnosť s cieľom zlepšiť ich vzdelávacie výsledky a zvýšiť sebavedomie. Ich pôsobenie v triedach a pomoc žiakom so ZZ znamenali do istej miery posilu pre učiteľov najmä formou neustáleho zabezpečenia individuálneho prístupu k začleneným žiakom, ale aj vytvorením väčšieho priestoru na činnosť s intaktnými žiakmi či spoločným zvládaním krokov vedúcich k systému inkluzívneho vzdelávania. Za prínos svojho pôsobenia v škole vo vzťahu k zákonným zástupcom považovali vedenie žiakov k samostatnosti (40,00 %), možnosti písomnej komunikácie s nimi cez informačný systém EduPage (40,00 %), podľa ich vyjadrenia informácie o problémoch vo vzdelávaní poskytovali zákonným zástupcom triedni učiteľia (60,00 %) alebo zástupkyňa riaditeľky školy (20,00 %). Ako prekážky vo vzťahu k žiakom so ZZ vnímali 2 PA (40,00 %) rušivé elementy (napr. čítanie textu, hlučnosť triedy) najmä pri vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím vzhľadom na obsahovo odlišné texty úloh a článkov, jedna (20,00 %) samotný zdravotný stav žiaka pre plnohodnotné učenie sa. Menej ako polovica PA (40,00 %) naznačila prekážky v ich činnosti, ktoré súviseli s názorom niektorých učiteľov, že činnosť so žiakmi so ZZ na hodine v prítomnosti PA pôsobila rušivo (najmä pri čítaní textu) alebo s problémom vzájomnej dohody s jednou učiteľkou na činnosti so začlenenými žiakmi. Len jedna PA uviedla konkrétne prekážky v kontexte zákonných zástupcov žiakov so ZZ, ktoré sa týkali nepravdepodobnej alebo nedostatočnej domácej prípravy rodičov so žiakmi. PA spĺňali kvalifikačné požiadavky, jedna mala špeciálno-pedagogickú spôsobilosť. Viac ako polovica (60,00 %) uviedla, že sa vzdelávali v problematike žiakov so ZZ zväčša formou samoštúdia, dve PA spomenuli aj webináre (pre PA, z informatiky) a jedna odborný seminár. Podľa názoru jednej vzdelávanej PA ponúkali zariadenia poradenstva a prevencie. V osobnom pláne profesijného rozvoja mala každá PA plánované aktualizácie vzdelávania (Moderná škola 21. storočia) a účasť na webinároch (inkluzívne vzdelávanie).

Zistenia z priameho pozorovania v triede pri práci PA so žiakmi so ZZ

Činnosť PA bola sledovaná na 14 vyučovacích hodinách, z toho v triedach primárneho vzdelávania na 8 (slovenský jazyk a literatúra – 4, matematika – 3, anglický jazyk – 1) a nižšieho stredného vzdelávania na 6 (matematika – 3, slovenský jazyk a literatúra – 2, geografia – 1). Edukácia žiakov so ZZ za prítomnosti PA sa realizovala v bežnej triede, zväčša činnosťou PA s jedným žiakom (85,71 %) alebo so skupinou žiakov (14,29 %). Z priameho pozorovania bolo zjavné, že PA poznali svoje kompetencie, silné a slabé stránky žiakov so ZZ, čo potvrdili počas riadeného rozhovoru a výstupy v podobe štvrtročných písomných správ o ich činnosti. Pohotovo reagovali na prípadné zmeny v správaní sa, na reakcie najmä žiakov s poruchami aktivity a pozornosti, na ich únavu a zníženie koncentrácie. V jednej triede PA eliminovala

aj prejavy nevhodného správania sa dvoch žiakov, ktorí nemali zatiaľ realizovanú diagnostiku v zariadeniach poradenstva a prevencie. Žiaci im dôverovali, niektorí sa očným kontaktom utvrdzovali o správnosti riešenia pridelených úloh. PA rešpektovali rozhodnutia a inštrukcie učiteľov, boli aktívni, na polovici hodín aj iniciatívni v zadávaní činností, ktoré motivovali žiakov so ZZ a udržiavali ich pozornosť počas celej vyučovacej hodiny. Na hodine anglického jazyka PA čakala na pokyny učiteľa i vzhľadom na jazykovú bariéru. V prevažnej miere sa vzdelávanie uskutočňovalo individuálnou činnosťou v triede, počas ktorého PA sedeli pri konkrétnom žiakovi so ZZ, monitorovali jeho činnosť a správanie. Žiaci so ZZ boli zapájaní do činností spolu s intaktnými žiakmi s výnimkou jednej hodiny žiaka s mentálnym postihnutím, ktorý písal písomnú prácu. PA na hodinách participovali na spoluorganizovaní činnosti (rozdávanie pomôcok, zaradenie žiakov do pohybovej aktivity, úlohy s využitím učebných a kompenzačných pomôcok, orientácia v učebnom texte a pracovnom liste), dôraz kládli na vysvetľovanie zadaní úloh a inštrukcií pre lepšie pochopenie žiakmi a správnosť riešenia najmä písomných úloh, monitorovanie postupu ich riešenia žiakmi, pri práci s textom aj správnosti čítania, ako aj vytváranie priestoru ku kontrole výsledkov činnosti. Umožnili žiakom so ZZ pracovať individuálnym učebným i pracovným tempom, podporovali ich samostatnosť. Na takmer dvoch tretinách hodín hľadali optimálny spôsob činnosti z hľadiska ich ZZ a pomáhali udržať pozornosť žiakov vo vyučovacom procese (zaradenie iných úloh z hľadiska motivácie, puzzle, transparentné dosky), priebežne oceňovali pozitívne prejavy učenia slovnými pochvalami. Striedanie priamej a nepriamej činnosti zabezpečovali prevažne učitelia, u žiakov s mentálnym postihnutím zväčša PA. V prípade potreby im pomáhali orientovať sa v zošite alebo v pracovnom liste, v nevyhnutnej miere poskytovali pomoc pri riešení konkrétnych úloh. Snažili sa eliminovať nevhodné prejavy v správaní sa niektorých žiakov (odmietanie činnosti, ležanie na lavici), počas činností žiakov najmä s mentálnym postihnutím vytvárali priestor na relaxáciu. Umožnili žiakom so ZZ používať učebné (atlas, číselný rad, reálne predmety ako pomôcky na sčítovanie, učebnice, špeciálne – transparentné dosky) a kompenzačné pomôcky (kalkulačka, tabuľky premeny jednotiek, malej násobilky, vzorcov, číselný rad), ktoré mali PA pripravené, tolerovali počítanie na prstoch aj u žiakov nižšieho stredného vzdelávania (mentálne postihnutie), poskytovali im náhradné písacie potreby (napr. ceruzky). V jednej triede žiačka so ZZ odmietla použitie kompenzačnej pomôcky, skryla si ju do lavice a pracovala napriek jej handicapu bez nej a pomoci PA. Po skončení písomného riešenia úloh bola u žiačky s viacnásobným postihnutím vhodne aplikovaná činnosť s transparentnými doskami na precvičovanie koordinácie oko – ruka, jemnej motoriky, farieb a geometrických tvarov. V prípade potreby poskytli pomoc pri manipulácii s rysovacími potrebami, lepení poznámok a učebného textu do zošita, na jednej hodine PA zvýrazňovala kľúčové slová v poznámkach poskytnutých učiteľkou žiakovi so ZZ. Ojedinelé bolo zhodnotenie činnosti žiakov so ZZ PA i z dôvodu, že učitelia v závere vyučovacej hodiny vytvorili priestor na hodnotenie, na časti hodín aj s podporou rozvíjania sebahodnotenia (napr. použitie smajlíka so slovným zhodnotením pokroku v učení). V priebehu alebo v závere menej ako polovice vyučovacích hodín PA poskytli spätnú väzbu učiteľom o správnosti riešenia úloh žiakmi. Priateľský, trpezlivý a tolerantný prístup PA k žiakom so ZZ prispel k pozitívnej a priateľskej atmosfére, na viac ako polovici hodín aj k tvorivej a dynamickej. Občas sa vyskytli menšie rušivé elementy počas samostatnej činnosti intaktných žiakov v súvislosti s čítaním textu žiakmi so ZZ (silnejší hlasový prejav) alebo vo vzťahu k žiakom so ZZ zaradením relaxačnej prestávky pre intaktných žiakov.

Zistenia z rozhovoru s vyučujúcim daného predmetu

Na základe riadeného rozhovoru s 10 učiteľmi uskutočnenom po priamom pozorovaní činnosti PA so žiakmi so ZZ v 9 triedach vyplynulo, že vnímali pôsobenie PA veľmi pozitívne, bolo podľa ich vyjadrenia neoceniteľným a obrovským prínosom najmä pri vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím vzhľadom na odlišný obsah ich vzdelávania, ale aj vo vzťahu k ostatným žiakom so ZZ. Vyjadrenia učiteľov o pôsobení PA na vyučovacích hodinách sa zhodovali so zisteniami školskej inšpekcie pri priamom pozorovaní. Podľa ich názoru boli PA vedomí si svojich kompetencií a postavenia v triede so žiakmi so ZZ, poznali ich silné a slabé stránky, rešpektovali ich názory a rozhodnutia. Učitelia oboznámili PA s obsahom vyučovacej hodiny väčšinou deň vopred, spolupracovali s nimi najmä na príprave a tvorbe učebných a kompenzačných pomôcok, vzdelávacích materiálov (pracovné listy, úlohy). Pomôcky a materiály pripravené PA následne konzultovali s učiteľmi. Ocenili individuálny prístup PA k žiakom so ZZ, ich prítomnosť pri nich, v prípade potreby objasnenia pokynov, zadaní, vysvetlenie úlohy, ako aj možnosť činnosti žiakov so ZZ vlastným učebným a pracovným tempom. V riadenom rozhovore niektorí učitelia uviedli, že mali žiakov so ZZ, ktorí dokázali pracovať samostatne bez pomoci PA, ale aj žiakov s odmietavým postojom voči pomoci PA a používaniu kompenzačných pomôcok, čo bolo zreteľné aj na jednej hospitovanej hodine (odmietnutie zväčšeného textu žiačkou). Dvaja učitelia poukázali na občasné napovedanie správnych odpovedí žiakom PA, prepis úloh alebo spracovanie poznámok. Takmer všetci sa zhodli, že PA im poskytovali spätnú väzbu o plnení cieľov, obsahu vzdelávania a činnosti žiakov so ZZ. Atmosféru vzdelávacieho prostredia za prítomnosti PA vnímali ako pozitívnu a priateľskú, viac ako polovica uviedla aj tvorivú a dynamickú. Niektorí učitelia poukázali v dôsledku spoločného pôsobenia 2 pedagogických zamestnancov vo vyučovaní aj na rušivé elementy, ktoré vnímali najmä pri opakovaní učiva, vysvetľovaní učiva učiteľom intaktným žiakom a zároveň inštrukcií PA žiakom so ZZ.

1.3 INÉ ZISTENIA

Z dôvodu odchodu autobusového spoja boli žiaci z obcí Biskupová a Malé Ripňany uvoľnení 10 minút pred koncom 6. vyučovacej hodiny na obed bez zabezpečenia dozoru pedagogickým zamestnancom pri ich presune. Žiaci dochádzajúci do obce Merašice (smer Hlohovec) boli uvoľňovaní 20 minút pred skončením 6. vyučovacej hodiny, čo riaditeľka školy vysvetlila zmenou odchodu autobusového spoja v dôsledku uzavretia mosta v meste Hlohovec.

Určenie všetkých prestávok s výnimkou desiatovej v rozsahu 5 minút sa javilo z hľadiska psychohygieny žiakov i učiteľov menej optimálne.

Riaditeľka školy na základe žiadosti zákonného zástupcu ukončila vzdelávanie formou začlenením žiačky 9. ročníka s vývinovými poruchami učenia od 01. 02. 2022, čo bolo obsahom zasadnutia pedagogickej rady dňa 25. 01. 2022.

2 ZÁVERY

Pôsobenie školskej špeciálnej pedagogičky a 5 pedagogických asistentiek, ktorých činnosť koordinovala spolu s učiteľmi príslušných vyučovacích predmetov, prípadne triednymi učiteľmi a zástupkyňou riaditeľky školy zabezpečilo primerané podmienky na vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením. Akcent v oblasti saturácie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov so zdravotným znevýhodnením bol kladený na implementáciu odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie pri ich edukácii, ktoré tvorili obsah individuálnych vzdelávacích programov. V ich spracovaní sa vyskytli nedostatky a nezrovnalosti v dôsledku prepisu z predchádzajúcich školských rokov. Dokumentácia

začlenených žiakov s výnimkou chýbajúcej logopedickej správy žiačky s narušenou komunikačnou schopnosťou bola kompletná. Činnosť a pôsobenie pedagogických asistentiek sa primárne orientovali na priamu činnosť so žiakmi s cieľom pomôcť im pri prekonávaní bariér v súvislosti s ich zdravotným znevýhodnením. Ich pôsobenie spočívalo v regulovaní činnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením, poskytnutí pomoci pri vysvetľovaní inštrukcie pre ľahšie pochopenie úlohy žiakmi, udržiavanie ich pozornosti a koncentrácie, poskytovanie spätnej väzby na správnosť výsledku, u niektorých aj pomoci pri manipulácii s rysovacími pomôckami či lepení poznámok a úloh do zošitov.

Pedagogické asistentky sa považovali za rovnocenných partnerov a členov pedagogického kolektívu, väčšina z nich sa zúčastňovala zasadnutí pedagogickej rady, písomne spracovávali hodnotenie žiakov so zdravotným znevýhodnením. Participovali hlavne na prekonávaní zdravotných, menej jazykových, sociálnych a architektonických bariér žiakov so zdravotným znevýhodnením. Pedagogické asistentky financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov štvrtročne predkladali písomnú správu o svojej činnosti, ktorej obsah potvrdzoval poznanie silných a slabých stránok žiakov so zdravotným znevýhodnením. Pozitívom bolo poskytovanie pomoci pedagogickými asistentkami v prípade potreby aj ďalším začleneným žiakom na vyučovacích hodinách, ktorí nemali zariadeniami poradenstva a prevencie pre aktuálny školský rok odporúčanie na pridelenie pedagogického asistenta. Spĺňali kvalifikačné požiadavky, pozitívom bola špeciálno-pedagogická spôsobilosť jednej z nich. Z hľadiska ich ďalšieho vzdelávania prevažovalo samoštúdium, sporadicky účasť na webinároch s nižšou orientáciou na oblasť edukácie žiakov so zdravotným znevýhodnením. Priame pozorovania a riadené rozhovory s učiteľmi potvrdili prínos pedagogických asistentiek na vyučovacích hodinách nielen vo vzťahu k žiakom so zdravotným znevýhodnením, ale aj k intaktným žiakom i samotným pedagógom. Svojím pôsobením poskytovali cieleňú individuálnu podporu žiakom so zdravotným znevýhodnením, stali sa prostredníkom medzi učiteľmi a samotným žiakom, jeho dôverným spoločníkom. Pozitívom bolo zapájanie žiakov s mentálnym postihnutím do činnosti spolu s intaktnými žiakmi, čo podporovalo ich sebadôveru a socializáciu v spoločenstve triedy. Používanie učebných, špeciálnych učebných a kompenzačných pomôcok, usadenie začlenených žiakov väčšinou v predných laviciach, žiakov s poruchami aktivity a pozornosti zväčša mimo zdrojov narušenia ich pozornosti poukazovalo na aplikáciu odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie v procese vzdelávania. Ku koordinácii činnosti väčšiny učiteľov a pedagogických asistentiek prispievali podľa ich názoru spoločné diskusie o priebehu vyučovacej hodiny, participácia pri príprave a tvorbe pomôcok a učebných materiálov.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 152 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nezaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia niektorých žiakov ich uvoľnením z vyučovania z dôvodu prispôsobenia sa k času odchodu autobusového spoja),
2. Vzdelávací program pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie (absencia logopedickej správy zariadenia poradenstva a prevencie pri prijatí žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou na vzdelávanie formou začlenenia).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- vytvárať priestor na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov so zdravotným znevýhodnením, podporovať sebahodnotenie a hodnotenie výsledkov ich činnosti v edukačnom procese,
- zaraďovať podľa potreby žiakov relaxačné prestávky,
- zamerať kontrolnú činnosť na obsah individuálnych vzdelávacích programov a ich uplatňovanie v procese výchovy a vzdelávania.

- 2. ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 16. 05. 2022 **prijat' konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a absencie logopedickej správy žiačky s narušenou komunikačnou schopnosťou pri jej prijatí na vzdelávanie formou začlenenia a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Nitra s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Nitra v termíne do 30. 09. 2022.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Inovované školské vzdelávacie programy pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie „Škola pre všetky deti“,
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2020/2021,
3. náplň práce AU pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením v ZŠ s MŠ Veľké Ripňany,
4. štvrtročná správa o činnosti asistenta učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (01. 10. 2021 – 31. 12. 2021, 01. 01. 2022 – 31. 03. 2022) a štvrtročná správa o činnosti školského špeciálneho pedagóga,
5. rozvrh hodín tried a týždenný rozvrh hodín pedagogických asistentiek,
6. dokumentácia 15 žiakov so zdravotným znevýhodnením (Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, základnej škole, strednej škole a v špeciálnej škole, správy z diagnostických vyšetrení, žiadosť zákonného zástupcu k zmene formy vzdelávania, individuálny vzdelávací program, odporúčanie k prideleniu asistenta učiteľa na školský rok 2021/2022),
7. doklady o vzdelaní pedagogických asistentiek,
8. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady,
9. osobný plán profesijného rozvoja pedagogického zamestnanca (školský rok 2021/2022),
10. protokol o zbere údajov Asistenti učiteľa – máj 2021 (na školský rok 2021/2022) školy s právnou subjektivitou.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Ing. Iveta Trévaiová

Dňa: 19. 04. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:
Ing. Iveta Trévaiová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Andrea Pániková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 02. 05. 2022 v Nitre:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

Ing. Iveta Trévaiová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Andrea Pániková

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

PaedDr. Andrea Pániková, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti